

Nicolae Coande

Festivalul Internațional Shakespeare, Craiova, 2014

În perioada 23 aprilie-3 mai la Craiova și București s-a desfășurat a IX-a ediție a **Festivalului Internațional William Shakespeare**. Născut din dorința, ambiția și competența lui Emil Boroghină, unul dintre cei mai importanți promotori de teatru european, festivalul a prins și ploii și soare în anul în care s-au împlinit 450 de ani de la nașterea marelui dramaturg și s-au aniversat 20 de ani de la prima ediție. Cuvintele Cristinei Rusiecki, în revista „Cultura”, îl descriu absolut autentic pe Emil Boroghină: „Reprezintă ecuația de succes a constructorilor din toate timpurile: viziune, efort, forță, modestie și entuziasm. Plus respect pentru valoare. A făcut, poate, cea mai impunătoare construcție din teatrul românesc. Emil Boroghină, care nu și-a pierdut niciodată modestia, ar trebui omagiat și ră-omagiat. Sunt rari asemenea constructori în spațiul românesc, indiferent de domeniu.”

Festivalul s-a desfășurat sub genericul „Shakespeare al tuturor” și a cuprins o serie de spectacole de referință sau show-uri individuale de certă clasă mondială: Teatrul „Shakespeare’s Globe” (Marea Britanie), „Vahtangov” (Rusia), Compania „Propeller” (Marea Britanie), „Cheek by Jowl” (Marea Britanie), Teatrul Național din Beijing, China, Teatrul Național Budapesta, Ungaria, Teatrul Municipal OKT, Vilnius, Lituania, „A.M. Production”, Africa de Sud, Teatrul Dramatic din Erevan, Armenia, Teatrul Academic „Voskreseniya”, Lvov, Ucraina, Teatrul Național „Marin Sorescu”, Teatrul Maghiar din Sf. Gheorghe, Teatrul „Colibri”, Craiova (regizor Gavril Cadariu), Filarmonica Oltenia, Craiova, Opera Română, Craiova (regizor, Rareș Zaharia), Departamentul de Teatru din cadrul Facultății de Litere a Universității din Craiova (regizor Alina Rece), show-urile individuale „Shylock” (Piotr Kondrat, Polonia), „Venus și Adonis”

(Valentina Zaharia, Teatrul Mignon, București).

Importanți regizori români și străini au contribuit la această reușită ediție: Silviu Purcărete, Declan Donnellan, Max Webster, Yuri Butusov, Laszlo Bocsardi, Janusz Wiśniewski, Edward Hall, Wang Xiaoying, Armen Khandikyan, Fred Abrahamse. Reputatului shakespeareolog

Prima ediție a Festivalului a avut loc în anul 1994 și s-a desfășurat sub semnul patronului său literar, dar și sub acela al regizorului Silviu Purcărete: la Naționalul craiovean se montase marele lui spectacol cu *Titus Andronicus*, un spectacol cu Ștefan Iordache în rol principal și care a făcut carieră în întreaga lume.

Emil Boroghină a ținut ca, de atunci, primul gong al fiecărei ediții să bată la data de 23 aprilie, ziua în care lumea întreagă sărbătorește ziua de naștere a lui Shakespeare, iar lumea creștin-ortodoxă ziua Sfântului Gheorghe.

Reputatul om de teatru Paul Taylor a salutat prima ediție într-un entuziast articol publicat în „The Independent”, iar John Elsom a conchis: „noi nu avem în Marea Britanie festivaluri internaționale Shakespeare de valoarea celui de la Craiova”.

George Banu definea Festivalul Shakespeare drept unul de focalizare: “Este un festival extrem de curajos, extrem de radical. Dacă festivalul de la Sibiu este unul de deschidere, cel de la Craiova este unul de focalizare. Ceea ce câștigă în deschidere Sibiu, câștigă în concentrare Craiova.”

Michel Vais scria în amplul său articol din revista canadiană, “Le Jeu”, că “este, fără îndoială, cel mai important festival din lume de acest fel, consacrat bardului englez într-o țară nonanglofonă”, iar Maria Shevtsova, în revista “New Theatre Quarterly”, de la Cambridge University Press, spunea că este “un festival al uluitor”.

Mai întâi triannual, Festivalul Shakespeare se desfășoară din anul 2006 o dată la doi ani. Organizat de Teatrul Național „Marin Sorescu” din Craiova, de Fundația „Shakespeare”, iar din anul 2006, adică de la a cincea ediție și de ArCuB, Festivalul și-a asociat cu începere din acel an și „etapa București”, lărgindu-și astfel publicul și îmbogățindu-și paleta manifestărilor. O dată cu ediția din 2010, Festivalul Internațional Shakespeare, „opera vieții lui Emil Boroghină”, după cum nota Alice Georgescu în revista *Dilema veche*, nr. 326/2010, a căpătat o și mai proeminentă tentă tematică.

Ediția din anul 2010 s-a desfășurat cu subtitlul *Constelația Hamlet (Shakespeare și noua realitate teatrală)*, cea din anul 2012 s-a numit *Lumea-i o scenă și toți oamenii actori*.

britanic Michael Dobson, director al Institutului Internațional Shakespeare de la Stratford-upon-Avon, i-a fost conferit de către Universitatea din Craiova titlul de Doctor Honoris Causa, iar marele specialist în Shakespeare, Stanley Wells, a primit Premiul Internațional Shakespeare, sponsorizat de British Council România.

În programul festivalului au avut loc Sesiunea de shakespeareologie, patronată de Asociația Internațională a Criticilor de Teatru, și Conferința Internațională Shakespeare, organizată în colaborare cu Asociația Europeană de Cercetare Shakespeare. Au fost, de asemenea, organizate expoziții de artă fotografică și artă plastică, lansări de cărți de shakespeareologie și D.V.D.-uri, încercându-se a se realiza, la această ediție, o paralelă, o privire comparată asupra creației celor două genii poetice naționale și universale, Shakespeare și Eminescu.

Organizatorii – Teatrul Național „Marin Sorescu” Craiova și Fundația W. Shakespeare –, împreună cu Centrul de Proiecte Culturale ARCUB București, respectiv ICR, și-au propus ca din acest an să lărgescă aria de prezentare a

festivalului. Astfel, cel puțin câte un spectacol din cele jucate la Craiova au fost programate și în orașele din județele Olteniei: Caracal, Râmnicu Vâlcea, Tîrgu Jiu, dar și în Portul Cultural Cetate.

Festivalul Internațional William Shakespeare a beneficiat de susținerea logistică și financiară extraordinară a Primăriei Municipiului Craiova, a primarului Lia Olguța Vasilescu. Astfel, ediția din acest an a fost un eveniment cultural major în cadrul strategiei Primăriei Craiova și a întregii regiuni Oltenia pentru dobândirea calității de Capitală Culturală a Europei în anul 2021.

Finanțatori ai festivalului au fost Primăria Craiova, Consiliul Local Municipal Craiova, Asociația Craiova Capitală Culturală Europeană 2021, Consiliul Județean Dolj, Uniunea Teatrală din România, British Council România, ARCUB, ICR.

În anul 2016, când se vor împlini 400 de ani de la moartea lui William Shakespeare, va fi organizată ediția cu tema „Shakespeare pentru eternitate” (14-23 aprilie)

Foto: FLORIN CHIREA

